

PC-4439/MH

C/2051

PUNJABI (COMPULSORY)
(Semester-VI)

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 75

I. ਕਿਸੇ ਇਕ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਲਿਖੋ :

(ਉ) ਲੋਕਪਾਰਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਲੱਛਣ।

(ਅ) ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਕਲਾਵਾਂ। (12)

II. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਪੈਰੂ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰੋ :

We believe that we can change the things around us according to our desire. Sometimes We do not succeed in changing things in accordance with our desires, but slowly our desires change. The situation becomes unimportant to us. Sometimes, we spend our days waiting for the ideal path to appear in front of us. We forget that paths are made by waking, not waiting. Dreaming is great but working is greater. (9)

- III. ਕਾਰਕ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਸਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ ਕਾਰਕੀ ਸਬੰਧਾਂ ਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

ਜਾਂ

ਵਾਕ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। (12)

- IV. ਹੇਠ ਲਿਕੈ ਵਾਕਾਂ ਦਾ ਵਿਹਾਰਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ :

(1) ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਬਾਂਕੇ ਗੱਭਰੂ ....। (ਵਾਕ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਸ਼ਬਦ ਕਿਸ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਮੇਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੈ।)

(2) ਬੱਲੀਏ ਕਣਕ ਦੀਏ ਤੈਨੂੰ ਖਾਣਗੇ ਨਸੀਬਾਂ ਵਾਲੇ।

(ਕਾਰਕ ਦੀ ਕਿਸਮ ਪਛਾਣੋ)

(3) ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਕਾਣੀਆਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ। (ਪਿਛਲੱਗੀ ਕਾਰਕ ਪਛਾਣੋ)

(4) ਫੁਲਕਾਰੀ ਦੀ ਕਮਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੱਪੜੇ ਦੇ ਪੁੱਠੇ ਪਾਸਿਓ ਕੱਢੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। (ਬਣਤਰ ਪੱਖੇ ਵਾਕ ਦੀ ਕਿਸਮ ਦੱਸੋ)

(5) ਦਿਲਬਰ ਚੇਰ ਕਿਸਤੀ ਰਾਹੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਲੈਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਰਿਆ ਦਾ ਮੇਲ ਕਿਸ ਨਾਲ ਹੈ)

(6) ਚੱਲ ਠੀਕ ਐ ਫੇਰ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖੜ੍ਹੇ ਕੇ ਕਹਿ ਦੋ 'ਕੇਰਾਂ'

(ਇਸ ਵਿਚੋਂ ਪਰਾਧੀਨ ਉਪਵਾਕ ਪਛਾਣੋ)

(6×2=12)

V. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ :

- (1) ਲੋਕਪਾਰਾ ਸੰਕਲਪ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਕਰੋ।
  - (2) ਪੁਲਸ ਦੇ ਵਿਹਾਰ ਬਾਰੇ ਲੋਕਪਾਰਾ ਵਿਚ ਕਿਹੜੀ ਕਹਾਣੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ?
  - (3) ਟੋਭੇ ਦਾ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਕੀ ਮਹੱਤਵ ਸੀ?
  - (4) ਲੋਕਪਾਰਾ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਕਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਲੇਖ ਅਨੁਸਾਰ ਵਹਿਮ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿਚ ਕੀ ਅੰਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
  - (5) ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਵਸ਼ਿਸ਼ਟ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਅੰਤਰ ਕਰੋ।
  - (6) ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਲੋਕ ਕਲਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਲੱਛਣ ਲੇਖਕ ਕੀ ਮੰਨਦਾ ਹੈ?
  - (7) ਆਦਿਮ ਨਾਚ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।
  - (8) ਪਿੱਛਲੱਗੀ ਕਾਰਕ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
  - (9) ਕਿਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਉਪਵਾਕ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
  - (10) ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਵਾਕ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
  - (11) ਕਰਤਾ ਅਤੇ ਕਿਰਿਆ ਦੇ ਮੇਲ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿਓ।
  - (12) ਕਰਮ ਨਾਂਵ ਅਤੇ ਕਿਰਿਆ ਦੇ ਮੇਲ ਵਾਲਾ ਵਾਕ ਬਣਾਓ।
  - (13) ਮੇਲ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ।
  - (14) ਵਾਕ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ।
  - (15) ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕ ਬਣਤਰ ਦੀ ਤਰਤੀਬ ਕੀ ਹੈ? (15×2=30)
-